

Konuşma

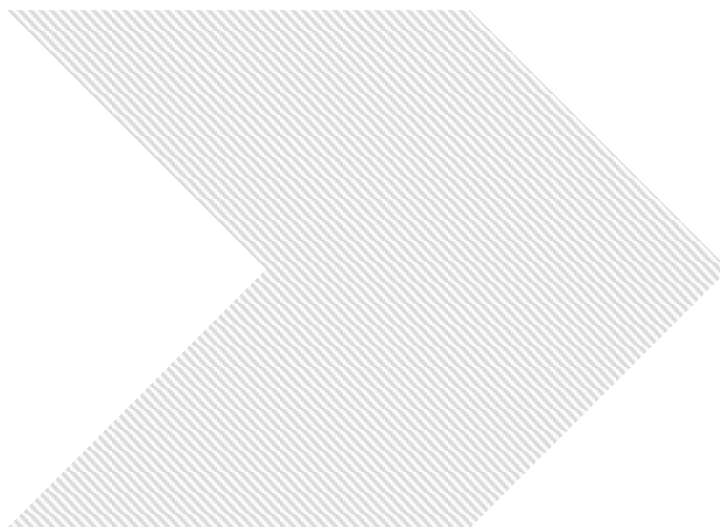
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Dr. Fatih Karahan, Merkez Bankası Başkanı

Enflasyon Raporu Bilgilendirme Toplantısı 2024-III

8 Ağustos 2024

Ankara

Kıymetli Basın Mensupları, Saygıdeğer Katılımcılar,

2024 yılı üçüncü Enflasyon Raporunun ana mesajlarını paylaşmak üzere düzenlediğimiz toplantıya hoş geldiniz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi dezenflasyon süreci öngördüğümüz şekilde başladı. Makroekonomik göstergeler bu süreçle uyumlu şekilde ilerliyor.

Sıkı para politikası duruşumuz sonucunda kredi büyümesindeki yavaşlama son dönemde belirginleşti.

Yurt içi talep ikinci çeyrekte bu yana azalmakta. Talepteki dengelenmenin güçlenerek devam edeceğini öngörüyoruz. Bu dengelenmenin etkisiyle cari işlemler açığında düşüş sürüyor.

Bir önceki Rapor döneminden bu yana değişmeyen tek unsur para politikasındaki kararlı duruşumuz. İlerleyen dönemde de bu duruşumuzu sürdürerek, dezenflasyonun devamını sağlayacak şekilde hareket edeceğiz.

Konuşmamın ilerleyen bölümlerinde, bahsettiğim tüm bu unsurlar hakkında detaylı değerlendirmelerde bulunacağım.

Sunumumda ilk olarak makroekonomik görünüme ve para politikası duruşumuza ilişkin değerlendirmelerimizi paylaşacağım. Daha sonra orta vadeli tahminlerimizi sunacağım. Sonrasında Başkan Yardımcılarımızla birlikte sizlerin sorularını yanıtlayacağız.

Enflasyon Raporlarımızda, öne çıkan tartışma konularına ve tematik analizlerimize kutu çalışmalarıyla yer veriyoruz.

Bu Rapordaki kutularda; sterilizasyon araçları, enflasyon beklentilerinin belirleyicileri, kredilerin ihracat ve enflasyon beklentileri ile ilişkisi gibi konuları ele alıyoruz. Bu kutu çalışmalarına dikkatinizi çekmek isterim.

Değerli Konuklar,

Konuşmama son dönemde öne çıkan küresel ekonomik gelişmeler ile başlıyorum.

Küresel büyümede sınırlı toparlanma eğilimi hizmetler sektörü öncülüğünde devam ediyor.

Büyüme tahminleri Euro Bölgesi'nde sınırlı olarak yukarı, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi ülkelerinde ise aşağı yönlü güncellendi. Böylece, Türkiye'nin dış talep görünümü bir önceki Rapor dönemine göre yatay seyretti. 2025 yılında ise daha belirgin bir toparlanma bekleniyor.

Küresel büyüme görünümü, jeopolitik riskler ve arz yönlü faktörler, emtia fiyatları üzerinde belirleyici olmaya devam ediyor.

Enerji dışı emtia fiyatları son dönemde ılımlı giderken petrol fiyatları dalgalı seyretti.

Küresel manşet ve çekirdek enflasyondaki düşüşün devam ettiğini görüyoruz.

İşgücü piyasasındaki normalleşme eğilimi sürerken, hizmet enflasyonundaki katılıklar zayıflıyor.

Enflasyon görünümüne bağlı olarak, gelişmiş ülkelerin bazıları faiz indirim süreçlerine başladı. Başta ABD olmak üzere, gelişmiş ülkelerin genelinde daha hızlı bir faiz indirimi fiyatlanıyor. Gelişmekte olan ülkelere ise indirimler yavaşlayarak devam etti.

İlımlı büyüme ve enflasyon görünümü, merkez bankalarının önümüzdeki dönemde de parasal sıkılığı azaltabileceklerine işaret ediyor.

Ancak, merkez bankalarının kalıcı dezenflasyon tesis edilinceye kadar gerekli parasal sıkılığı koruyacakları ve indirim süreçlerini temkinli götürecekleri yönündeki iletişimleri devam ediyor.

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

Değerli Konuklar,

Şimdi sizlerle, yurt içi makroekonomik gelişmelere ilişkin tespitlerimizi paylaşmak istiyorum.

2024 yılının ilk çeyreğine ilişkin veriler, iktisadi faaliyete iç talebin yıllık bazdaki katkısının, halen yüksek olmakla birlikte, azaldığını gösterdi.

Bu dönemde net ihracat 2022 yılının üçüncü çeyreğinden bu yana ilk kez yıllık bazda büyümeye pozitif katkı verdi.

Böylelikle, büyümenin talep yönünden kompozisyonu daha dengeli gerçekleşti.

İkinci çeyreğe ilişkin mevcut veriler ise yurt içi talepte yavaşlama gösteriyor. Perakende satış ve ticaret satış hacim endeksleri çeyreklik bazda azalış ima ediyor.

Perakende satış hacmindeki bu azalış, elektrikli eşya ve mobilya gibi finansman koşullarına duyarlı harcama kalemlerinde daha belirgin.

İkinci çeyrekteki iki bayram tatili ve köprü günleri, talepteki yavaşlamanın seviyesi hakkında net bir fikir edinmeyi zorlaştırıyor. Buna karşın, üçüncü çeyreğe ilişkin öncü göstergeler, iç talepteki normalleşmenin devamına işaret ediyor.

İmalat sanayi firmalarının yurt içi sipariş beklentileri, temmuz ayı itibarıyla çeyreklik bazda gerilemeyi sürdürdü.

Benzer şekilde, firma görüşmelerinden elde ettiğimiz bulgular da iç talepteki normalleşmenin devam ettiğini teyit ediyor.

Kartla yapılan harcamalar, seviye olarak yüksek olmakla birlikte, son dönemde görece yatay seyretti.

Bu normalleşme eğilimine, harcama kalemlerini ihtiyari ve zorunlu harcamalar şeklinde ayırarak daha detaylı baktık.

Gıda, giyim ve yemek gibi zorunlu harcamaların yatay seyrettiğini görüyoruz. Kuyumculuk, elektronik ve araç kiralama gibi ihtiyari harcamaların ise son dönemde azaldığını izliyoruz.

Parasal sıkılaşıma, özellikle ihtiyari harcamalarda etkisini gösteriyor.

Nitekim, beyaz eşya ve otomobil satışlarındaki azalma da bu değerlendirmemizi destekler nitelikte.

Arz koşullarına baktığımızda ise, mayıs verilerine göre ikinci çeyrekte sanayi üretimi düştü.

Diğer yandan, köprü günleri ve oynaklığı yüksek sektörler dışlandığında, üretimdeki azalış daha ılımlı oldu.

Kapasite kullanım oranı ve PMI gibi anket bazlı göstergeler de sanayi sektöründeki söz konusu ivme kaybını teyit ediyor.

Hizmet üretim endeksi de mayıs ayı itibarıyla çeyreklik bazda ılımlı azaldı.

Göstergelere bütün olarak baktığımızda, üretimdeki azalışın, sanayi üretim endeksinin ima ettiği kadar derin olmadığını görüyoruz.

Bununla birlikte, söz konusu düşüş talepteki ivme kaybıyla uyumlu.

Bu çerçevede, yurt içi talebin ikinci çeyrekte, halen enflasyonist düzeyde olmakla birlikte, yavaşladığını değerlendiriyoruz.

Farklı yöntemlerle hesapladığımız göstergeler, ikinci çeyrekte çıktı açığının gerilediğini gösteriyor. Bu gerilemenin üçüncü çeyrekte de devam edeceğini öngörüyoruz.

Bu noktada altını çizmek isterim ki; sıkı para politikamız sonucunda iç talepteki dengelenme devam edecektir. Yılın geri kalanında negatif düzeylere düşecek olan çıktı açığı, dezenflasyon sürecinin önemli bir bileşeni olacaktır.

İç talepteki dengelenmeye paralel olarak dış ticaret dengesindeki iyileşmenin devam ettiğini görüyoruz.

Bunun yansımasıyla, ikinci çeyrekte, cari açığın millî gelire oranının yüzde 2,5'in altına gerilediğini tahmin ediyoruz. Temmuz ayı itibarıyla ise yıllıklandırılmış cari açığın gerilemesini sürdürerek 20 milyar dolar civarına inmesini bekliyoruz.

Daha önce de iletişimini yaptığımız gibi, parasal sıkılaştırma dönemlerinde, cari dengede düzelme oluyor.

Önümüzdeki dönemde, sıkı parasal duruşumuzla uyumlu olarak cari dengedeki olumlu seyrin süreceğini öngörüyoruz.

Saygıdeğer Katılımcılar,

Konuşmamın bu bölümünde, enflasyona ilişkin değerlendirmelerimizi aktarmak istiyorum.

Mayıs ayında tepe noktasına ulaşan yıllık enflasyon, takip eden iki ayda düşüş sergiledi.

Böylelikle, tüketici enflasyonu temmuzda yüzde 61,8 ile önceki Enflasyon Raporunda öngördüğümüz tahmin aralığının içinde gerçekleşti.

Yıllık enflasyonla birlikte, aylık enflasyon gelişmelerini de yakından takip ediyoruz.

Çeşitli göstergelerin yakın dönem seyrine baktığımızda, enflasyonun ana eğilimindeki yavaşlamanın sürdüğünü görüyoruz. Son altı ayda ortalama yüzde 2,9 olan ana eğilim, son 3 ayda yüzde 2,6'ya, son iki ayda ise yüzde 2,4'e geriledi.

Enflasyonun ana eğilimindeki zayıflama, öngörülerimizle uyumlu seyretti.

İkinci çeyrekte fiyat artışları B endeksini oluşturan alt grupların tümünde yavaşlarken, temel mallardaki zayıflama ön plandaydı.

Temmuz ayında ise ana eğilim haziran ayına göre sınırlı bir artış gösterdi. Ancak nisan ve mayıs aylarıyla kıyaslandığında, yavaşlamanın sürdüğünün altını çizmemiz gerekiyor.

Bu noktada temmuz ayına parantez açmak istiyorum.

Temmuz ayında tüketici enflasyonu, para politikasının görece etki alanı dışında kalan, yönetilen-yönlendirilen fiyat ve vergi ayarlamaları gibi unsurlar neticesinde geçici olarak arttı. Bu unsurların, aylık tüketici enflasyonu üzerindeki etkisinin 1,4 puan olduğunu hesaplıyoruz.

Buna karşın, bu dönemde başta temel mallar olmak üzere çekirdek göstergelerdeki yükseliş daha sınırlı oldu.

Hizmet enflasyonu son dönemde yavaşlıyor olsa da bu gruptaki fiyat artışlarının, temel mallara kıyasla güçlü olduğunu görüyoruz.

Hizmet sektörü genelinde yaygın olan zamana bağlı ve geriye dönük fiyatlama davranışı, hizmet enflasyonundaki zayıflamanın gecikmeli olarak gerçekleşmesine neden oluyor.

Sağ panele baktığımızda, ataletin hizmet grubunda mal grubuna göre yüksek olduğunu görüyoruz. Hizmet alt kalemleri arasında ise özellikle kira enflasyonu yüksek ataleti ile ön plana çıkıyor.

Nitekim, kira yıllık enflasyonu tüketici fiyatları ana grupları arasında halen yüksek seyri ile dikkat çekiyor. Buna karşın, sağdaki grafikten de görülebileceği üzere, öncü göstergeler bir süredir yönünü aşağı çevirdi.

Gerek internetteki ilan fiyatları gerekse konut kredisi değerlendirme raporlarına dayanan göstergelerimiz- bunları sağdaki grafikte kırmızı ve lacivert çizgilerle gösteriyoruz- uzun süredir azalış eğiliminde.

Perakende Ödeme Sistemi verilerinden elde edilen yeni ve yenilenen sözleşmelerdeki kira artış oranları, TÜFE'deki mevcut kira enflasyonunun altında değer almakta. Bu durum, önümüzdeki dönemde yıllık kira enflasyonunun azalacağını ima ediyor.

Bildiğiniz gibi, dezenflasyon dönemlerinde, temel mal enflasyonu daha hızlı ve belirgin şekilde yavaşlar.

Parasal sıkılaştırma dönemlerinde döviz kurunda sağlanan istikrar ve talepteki dengelenme bu olgunun temel nedenleridir.

Nitekim bu dönemde de, söz konusu faktörlerin desteğiyle, temel mal grubunda, özellikle dayanıklı mallarda, fiyat artışları sınırlı gerçekleşti. Hatta bazı dayanıklı mal kalemlerinde fiyat düşüşleri izlemeye başladık.

Grafiklerden görüleceği üzere, temel mallarda son üç aylık dönemde yıllıklandırılmış ana eğilim yüzde 20 seviyesinde, dayanıklı mallarda ise yüzde 10'un altı ile zayıflama daha belirgin.

Enflasyon beklentilerinin tahmin aralığına yakınsaması, dezenflasyon açısından kritik önemde.

Yakın dönem enflasyon görünümünün de etkisiyle, beklenti eğrisinin rapor döneminde aşağı kaydığını görüyoruz.

Mevcut durumda, piyasa katılımcılarının yılsonu enflasyon beklentisi bir önceki raporda sunulan tahmin aralığının üst noktasının bir miktar üzerinde seyrediyor.

12 ay sonrasına ilişkin enflasyon beklentilerinde ise dağılımın sola kaymasıyla, iyileşme eğilimi sürüyor.

Haziran ayında, çeşitli anketlerden derlediğimiz, firma ve hanehalkı enflasyon beklentilerini de kamuoyu ile paylaşmaya başladık.

Piyasa katılımcılarının beklentileri finansal piyasalardaki fiyatlama açısından önemli. Firmalar da enflasyon beklentileri doğrultusunda fiyatlama, ücret belirleme, stok tutma ve yatırım stratejilerini oluşturuyor. Tüketicilerin beklentileri ise tüketim, tasarruf ve portföy kararları üzerinde belirleyici oluyor.

Enflasyon beklentilerini incelediğimizde, firmaların ve özellikle tüketicilerin beklentilerinin piyasa katılımcılarına göre yüksek seyri göze çarpıyor. Bu durum enflasyonun düşük olduğu dönemlerde dahi gözleniyor.

Enflasyon beklentilerini şekillendiren dinamikleri incelediğimizde, manşet enflasyon üç grup için de etkili bir unsur olmakla birlikte, buna en hassas birim olarak firmalar öne çıkıyor. Tüketicilerin

beklentilerinin, sıklıkla tüketilen gıda ve akaryakıt ürünlerine hassasiyeti yüksek. Bu konuya dair daha detaylı bilgi için ilgili kutu çalışmamızı inceleyebilirsiniz.

Manşet enflasyondaki düşüşle birlikte, tüm sektörlerin beklentilerinin gerileyeceğini öngörüyoruz.

Sıkı para politikası duruşumuzla, beklentilerin dezenflasyon sürecine katkı verecek şekilde oluşmasını sağlamakta kararlıyız.

PARA POLİTİKASI

Saygıdeğer Katılımcılar,

Konuşmamın bu bölümünde ise, sizlere para politikası duruşumuz hakkında bilgi vereceğim.

Bildiğiniz gibi 2023 Haziran ayında sıkılaştırma döngüsünü başlattık ve politika faizini yüzde 8,5'ten 2024 Mart ayı itibarıyla yüzde 50'ye çıkardık.

Ayrıca, ekonomik birimlerin beklentilerindeki ayrışma ve olası oynaklıklara karşı, parasal aktarımın etkinliğini artırmak amacıyla, makroihtiyati politikaları uygulamaya devam ediyoruz.

Bir önceki Enflasyon Raporu sonrasında alınan önemli makro ihtiyati tedbirlerden bazılarında değinmek istiyorum:

Mayıs ayında Türk lirası zorunlu karşılık oranlarını artırarak likidite fazlasını sterilize ettik.

YP kredilere aylık büyüme limiti getirdik ve finansal koşullardaki sıkılığı artırdık.

KKM'de yenileme ve dönüşüm hedeflerini değiştirmenin yanı sıra asgari faiz oranını düşürerek, KKM bakiyesindeki azalmayı hızlandırdık.

Kredi piyasasında sağlıklı fiyat oluşumunu desteklemek amacıyla ticari kredi azami erken ödeme ücretlerini güncelledik.

Dönemsel olarak ortaya çıkan likidite fazlasını zorunlu karşılıklar ve mevcut araç setimizi kullanarak sterilize ediyoruz.

Likidite fazlasını özellikle Türk lirası Depo Alım İhaleleri ile sterilize etmeye devam ediyoruz. Ayrıca, Borsa İstanbul Repo Pazarlarında ve Bankalararası Para Piyasasında gecelik vadede sterilizasyon yapıyoruz.

Bunlara ilave olarak, TL karşılığı döviz ve altın swap ihaleleri ile gün içinde iki kez farklı vadelerde depo alım ihaleleri uygulamaya başladık. Önümüzdeki dönemde, diğer para piyasalarında da işlem yapmaya başlayarak likidite fazlasını sterilize etmeye devam edeceğiz. Bu konuda, detaylı bilgi için kutu çalışmamızı inceleyebilirsiniz.

Likidite koşullarını, muhtemel gelişmeleri göz önünde bulundurarak yakından izliyoruz. Gerekliğinde sterilizasyon araçlarını çeşitlendirerek etkin şekilde kullanmaya devam edeceğiz.

Finansal koşullara baktığımızda, ticari kredi ve mevduat faizleri bileşik bazda yüzde 60, tüketici kredileri de yüzde 70 civarında fiyatlanıyor.

Mevduat faizlerinde, politika faizi, piyasadaki likidite ve makroihtiyati politikaların yanı sıra enflasyon ve kur beklentileri de belirleyici oluyor.

Uyguladığımız politikaların bir sonucu olarak, son aylarda enflasyon ve kur beklentilerinde önemli bir iyileşme yaşandı. Bu iyileşmenin de mevduat faizlerinin son dönemdeki hareketinde belirleyici olduğunu düşünüyoruz.

Para politikası duruşumuz ve makroihtiyati çerçevemiz, mevduat faizlerinin, Türk lirasına geçişi sürdürecektir ve tasarrufları artıracak seviyelerde kalmasını sağlayacaktır.

Tüketici kredilerinin, iç talepteki dengelenmeyi tesis edecek bir hızda seyretmesi kritik önemde.

2024 yılının ilk çeyreğinde kredi talebinin hızlanması, tüketici kredi büyümesinin kredi kartı ve ihtiyaç kredisi kaynaklı artmasına neden olmuştur.

Bu doğrultuda devreye aldığımız makroihtiyati önlemler ve sıkı para politikası duruşumuz ile ikinci çeyrekte itibaren tüketici kredilerinde büyüme zayıfladı.

Türk lirası ticari kredi büyümesinde mart ayında daha bağlayıcı hale getirdiğimiz aylık büyüme sınırları oldukça etkili olmuştur.

Temmuz ayındaysa Türk lirası ticari kredi büyümesinin aylık büyüme sınırlarının dahi altında olduğunu görüyoruz.

Bu yavaşlama enflasyon beklentilerindeki iyileşme ile uyumlu.

Raporumuzda ilişkili kutuda detaylarını bulabileceğiniz analizde, firmaların enflasyon beklentilerinin düşmesinin Türk lirası kredi talebini azalttığını gösteriyoruz.

Enflasyon beklentilerindeki iyileşme ile birlikte reel kredi maliyetleri artıyor ve firmaların kredi iştahı azalıyor. Bunun sonucunda, firmalar ancak daha ucuz maliyetle daha az miktarda kredi kullanıyorlar.

Aynı kutuda gösterdiğimiz diğer bir sonuç ise firmaların enflasyon beklentilerindeki iyileşme ile birlikte yabancı para kredi talebinin artması.

Artan yabancı para kredi talebinin genişleyici etkisini ve reel sektörün kur riskini sınırlamak için bu kredilere Mayıs ayında getirdiğimiz aylık büyüme sınırını Temmuz ayında daha da düşürdük.

Bu sınırlamaların etkisiyle yabancı para kredilerdeki büyüme yavaşladı ve toplam ticari kredi büyümesi geriledi.

Son dönemdeki kredi büyüme gelişmeleri finansal koşullardaki sıkılığın dezenflasyon sürecini destekleyecek düzeyde olduğunu teyit ediyor.

Kararlılıkla sürdürdüğümüz sıkı parasal duruşumuz Türk lirası varlıklara olan ilgiyi artırdı.

Mart ayından bu yana Türk lirası mevduatın payı yükselerek yılsonu hedefimiz olan %50'yi aşarken, kur korumalı mevduatın payı ise %11'e geriledi.

Para piyasası fonlarını da mevduat gibi değerlendirdiğimizde, Türk lirası payını daha yüksek olarak hesaplıyoruz.

KKM'nin hedefleri ve asgari faizinde atılan adımların da etkisiyle, TL mevduat payındaki artışın devam edeceğini öngörüyoruz.

Mevcut politika duruşumuz, Türkiye'ye yönelik risk algısının iyileşmesini ve risk priminin düşüş sürecini de destekledi.

Mart ayı içerisinde aldığımız kararlar ile sıkı para politikası duruşumuz pekiştirilmiş, uyguladığımız politikalara olan güven artmış ve rezerv görünümü iyileşmiştir.

Ayrıca bu süreçte kredi derecelendirme kuruluşlarının not artırımları dış finansman görünümünü desteklemiştir. Jeopolitik gelişmeler sebebiyle oynak bir görünüm izlese de risk primi ılımlı seyrini sürdürmektedir.

Risk primindeki görünümün, Türkiye'ye yönelik portföy akımlarını desteklemesine karşın haziran ayında portföy çıkışları gözlemlendi.

Sermaye hareketleri temmuz ayında dengelenmiş olup, son dönemde ılımlı seyrediyor.

Önceki Rapor döneminden bu yana portföy girişleri ağırlıklı olarak DİBS piyasasında yoğunlaşırken, offshore swap kanalıyla da girişler gözleniyor.

Önümüzdeki dönemde sermaye girişleri, jeopolitik gelişmelere bağlı oynaklık gösterebilir.

Mart ayında yaptığımız ilave parasal sıkılaştırma, yurt içi ve yurt dışı yerleşiklerin Türk lirasına güvenini artırdı ve rezervlere olumlu yansıdı.

31 Temmuz itibarıyla TCMB taraflı swap bakiyesini sıfıra indirdik. Sonrasında, sterilizasyon amaçlı olarak ters yönde swap işlemlerine başladık. 22 Mart ile 2 Ağustos tarihleri arasında, brüt rezervler 26,5 milyar dolar artış gösterirken, net döviz pozisyonumuz 93,1 milyar dolar iyileşti.

2 Ağustos itibarıyla brüt rezerv düzeyimiz 150 milyar doların üzerine çıktı. Swap hariç net rezervlerimiz, yurt içinde yaptığımız TL karşılığı döviz swapları da dahil ettiğimizde 28,6 milyar dolara yükseldi.

ORTA VADELİ TAHMİNLER

Değerli Katılımcılar,

Şimdiye kadar özetlediğim ve tahminlerimizin arka planını ortaya koyan iktisadi görünümün ardından sizlerle orta vadeli tahminlerimizi paylaşacağım.

Dış talebe ilişkin varsayımlarımızı 2024 ve 2025 yılları için sınırlı bir miktar güncelledik.

Ham petrol fiyatı varsayımımızı gerçekleşme kaynaklı olarak 2024 yılı için aşağı çekerken, 2025 yılı için büyük oranda koruduk.

Gıda fiyatları varsayımımızı ise sabit tuttuk.

Orta vadeli tahminlerimizi oluştururken, enflasyon görünümünde belirgin ve kalıcı bir iyileşme sağlanana kadar, para politikasındaki sıkı duruşu sürdüreceğimizi esas aldık. Ayrıca, ekonomi politikalarındaki eşgüdümün de korunacağını tahminlerimizde dikkate aldık.

Bu çerçevede, 2024, 2025 ve 2026 yıl sonu enflasyon tahminlerimizde değişikliğe gitmedik. Enflasyonun, 2024 yıl sonunda yüzde 38'e gerileyeceğini öngörüyoruz.

2025 ve 2026 tahminlerini ise sırasıyla yüzde 14 ve yüzde 9 seviyesinde koruduk. Orta vadede ise enflasyonun yüzde 5'te istikrar kazanmasını hedefliyoruz.

Yıl sonunun yaklaşması nedeniyle, 2024'e denk gelen tahmin aralığının mekanik olarak daralması gerekirdi. Ancak, son dönem jeopolitik gelişmeler ve küresel finansal oynaklıklar neticesinde artan belirsizlikler nedeniyle, tahmin aralığımızı yüzde 34 ile 42 arasında koruduk.

2024 yıl sonu tahmin muhasebesine baktığımızda aşağı ve yukarı yönlü etkilerin birbirini dengelediğini görüyoruz.

Talep koşullarındaki dengelenme ve enflasyon beklentilerindeki gerilemenin öngörülerimizden daha yavaş gerçekleşmesi, tahminimizi 0,2'şer puan yukarı yönlü etkiledi.

Buna karşılık, Türk lirası cinsi ithalat fiyatları ve yönetilen-yönlendirilen fiyat varsayımlarımızdan gelen toplam etkiyi -0,4 puan olarak hesaplıyoruz.

Yıllık enflasyonun mayıs ayında zirveye ulaşmasıyla, politika iletişiminde sıklıkla vurguladığımız dezenflasyon dönemine girmiş bulunmaktayız.

Yılın üçüncü çeyreğinde geçen yıldan gelen olumlu baz etkisinin de katkısıyla enflasyon belirgin şekilde gerileyecek.

Para politikasındaki kararlı duruşumuz, yurt içi talepte dengelenme, Türk lirasında reel değerlenme ve enflasyon beklentilerindeki düzelme ile aylık enflasyonun ana eğilimini düşürmeye devam edecek.

Para politikasındaki temkinli duruşun sürdürülmesiyle, enflasyonun yılın kalanında da istikrarlı olarak gerileyeceğini öngörüyoruz. Ayrıca, finansal koşullardaki sıkılaşmayla beraber talep koşullarında görülen dengelenmenin önümüzdeki dönemde daha da belirginleşeceğini tahmin ediyoruz.

Mevsimsellikten arındırılmış ortalama aylık enflasyonun yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 2,5 civarına, son çeyrekte ise yüzde 1,5'in bir miktar altına gerileyeceğini öngörüyoruz.

Sıkı parasal duruşun sürdürülmesi ve hizmet enflasyonundaki katılığın zayıflamasıyla, enflasyonun ana eğiliminde gerileme 2025 yılında da devam edecek. Para ve maliye politikalarının eşgüdümü de bu sürece katkı sağlayacak.

Para politikasındaki sıkı duruşumuzu fiyat istikrarı sağlanana kadar kararlılıkla sürdüreceğiz.

Daha önce de vurguladığımız gibi, bu süreçte iki ana koşul gözetiyoruz:

Birincisi, aylık enflasyonun ana eğiliminin, belirgin ve kalıcı bir düşüş göstermesi. Bu kapsamda, ana eğilim, iç talep, ithalat ve finansal koşullara ilişkin göstergeleri yakından izliyoruz.

İkincisi ise, enflasyon beklentilerinin öngörülen tahmin aralığına yakınsaması. Bu çerçevede, geniş kapsamlı enflasyon beklentisi göstergelerini takip ediyoruz.

Her iki kriterde de alınacak bir miktar mesafe olduğunu değerlendiriyoruz. Bu nedenle, para politikasında sıkılığı korumaya devam edeceğiz.

Saygıdeğer Katılımcılar,

Bir kez daha altını çizmek isterim ki; fiyat istikrarı; sürdürülebilir büyüme ve toplumsal refah artışı için ön koşuldur.

Haziran'da başlayan dezenflasyon sürecinde, enflasyonu, belirlediğimiz ara hedeflerle uyumlu olacak şekilde düşürmek için ne gerekiyorsa yapmaya devam edeceğiz.

Konuşmama son verirken, başta Para Politikası Kurulu üyelerimiz, Başdanışmanlarımız ve Araştırma ve Para Politikası Genel Müdürlüğü çalışanlarımız olmak üzere, Rapor süreci ve basın toplantısıyla ilgili hazırlıklarda görev alan tüm çalışma arkadaşlarıma huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Şimdi Başkan yardımcılarımızla birlikte toplantımızın soru-cevap bölümüne geçebiliriz.